

Европейска
комисия

Справочник относно
**финансирането
от ЕС**

Издание за 2017 г.

Бюджет

Допълнителна информация за Европейския съюз можете да намерите в интернет (<http://europa.eu>).

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2017 г.

Оформление: Eworx

Print	ISBN 978-92-79-64175-6	doi:10.2761/700725	KV-05-16-067-BG-C
PDF	ISBN 978-92-79-64206-7	doi:10.2761/93155	KV-05-16-067-BG-N

Снимка на корицата © PeopleImages. Източник: iStockphoto.com

Снимки:

стр. 2: © Европейски съюз

стр. 3: © Paulgrecaud; стр. 5 (горе): © Flynt; стр. 5 (долу): © Kemaltaner; стр. 6: © 350jb;

стр. 11: © Piksel. Източник: Dreamstime.com

стр. 4 (горе): © piranka; стр. 4 (долу): © PeopleImages; стр. 8: © Squaredpixels;

стр. 10: © DNY59; стр. 12: © Tassii; стр. 13: © asiseeit. Източник: iStockphoto.com

стр. 14: © nd3000. Източник: Fotolia.com

© Европейски съюз, 2017 г.

Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.

Printed by Bietlot in Belgium

ОТПЕЧАТАНО ВЪРХУ ХАРТИЯ, ИЗБЕЛЕНА БЕЗ УПОТРЕБА НА ЕЛЕМЕНТАРЕН ХЛОР (ECF)

Съдържание

Предговор	2
Въведение	3
Как се извършва финансирането от ЕС	4
1. Намиране на възможности за финансиране	4
2. Намиране на партньори	4
3. Процес на кандидатстване	5
4. Критерии за допустимост и приемливост	5
5. Оценка	5
6. Сключване на договор и получаване на безвъзмездни средства	5
7. Управление на проект	5
Режими на управление на финансирането от ЕС	6
1. Пряко управление	6
2. Непряко управление	6
3. Споделено управление	7
Видове финансиране	8
1. Безвъзмездни средства	8
2. Кредити, гаранции и собствен капитал	9
3. Субсидии	9
4. Награди	9
Обществени поръчки	10
Кой може да кандидатства за финансиране?	11
1. Малките и средните предприятия (МСП)	11
2. Организации с идеална цел или неправителствени организации	12
3. Младите хора	12
4. Изследователи	13
5. Земеделски производители	13
6. Публични органи	14
7. Други бенефициери	14
Правила и принципи	15
Прозрачни процедури за всички	16

Предговор

В отговор на промяната на световната икономика и на начина, по който тази промяна се отразява на Европа. Европейската комисия предложи набор от програми за стимулиране на работните места, растежа и инвестициите в целия Европейски съюз. Програмите са част от многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г.

Настоящата публикация разяснява тези програми и възможностите за финансиране, които те предлагат. Тези възможности за финансиране са описани накратко в брошурата, а подробна информация може да бъде намерена на уебсайта на Европейската комисия ⁽¹⁾.

Възможностите за финансиране от ЕС доказват добавената стойност от бюджета на ЕС в редица области — от научните изследвания, заетостта, регионалното развитие и сътрудничеството до образованието, културата, околната среда, хуманитарната помощ, енергетиката и много други.

Значителна подкрепа е осигурена за малките и средните предприятия (МСП), неправителствените организации (НПО) и организациите с нестопанска цел на гражданското общество, младите хора, научните изследователи, земеделските стопани, публичните органи и много други.

Надявам се, че настоящото ръководство ще ви помогне да се запознаете с основната информация за това как да кандидатствате за финансиране от ЕС за своя проект и как да получите такова финансиране. Вярвам, че това ще бъде първата стъпка към успешното реализиране на идеята ви за проект, за да се потвърди, че бюджетът на ЕС дава конкретни резултати и задоволява нуждите на европейските граждани.

Гюнтер Йотингер,
комисар на ЕС, отговарящ за бюджета и човешките ресурси

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders_bg

Въведение

Настоящият справочник разглежда евентуалните бенефициери на финансиране от ЕС и обхваща:

- Как се извършва финансирането от ЕС
- Режим на управление на финансирането от ЕС
- Видове финансиране
- Допускане до финансиране
- Правила и принципи на финансирането от ЕС.

Справочникът има за цел да запознае читателя с областта на финансирането от ЕС. По-подробна информация може да се намери на уебсайта на Европейската комисия, в раздела **Финансиране, търгове** ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!Rr49mB>

Как се извършва финансирането от ЕС

1. Намиране на възможности за финансиране

За да получите финансиране за вашия проект, вие ще трябва да откриете съответната покана за представяне на предложения или проекти ⁽¹⁾ и внимателно да следвате конкретните насоки как да кандидатствате. Вашият проект ще се състезава за финансиране с проекти, подадени от други кандидати. Финансирането е пряко финансово участие, предоставено от Европейската комисия в подкрепа на проекти или организации, които допринасят за изпълнението на програма или политика на Съюза.

Настоящият справочник е насочен основно към шест категории потенциални кандидати: малките и средните предприятия (МСП), неправителствените организации (НПО), младите хора, изследователите, земеделските производители и публичните органи. Обаче той може да бъде ценен източник на информация и за кандидати от други сфери.

2. Намиране на партньори

Повечето проекти, финансирани от ЕС, са проекти за сътрудничество с организации от различни страни от ЕС или асоциирани държави. Намирането на партньори може да се извърши посредством редица служби за търсене на партньори ⁽²⁾.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!Fb87MM>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!tn86xr>

3. Процес на кандидатстване

Подгответе Вашето предложение, като следвате насоките, критериите и изискванията, установени от поканата, за която кандидатствате.

4. Критерии за допустимост и приемливост

Предложението трябва да отговаря на критериите за допустимост и приемливост ⁽¹⁾, посочени в насоките за поканата за представяне на предложения.

5. Оценка

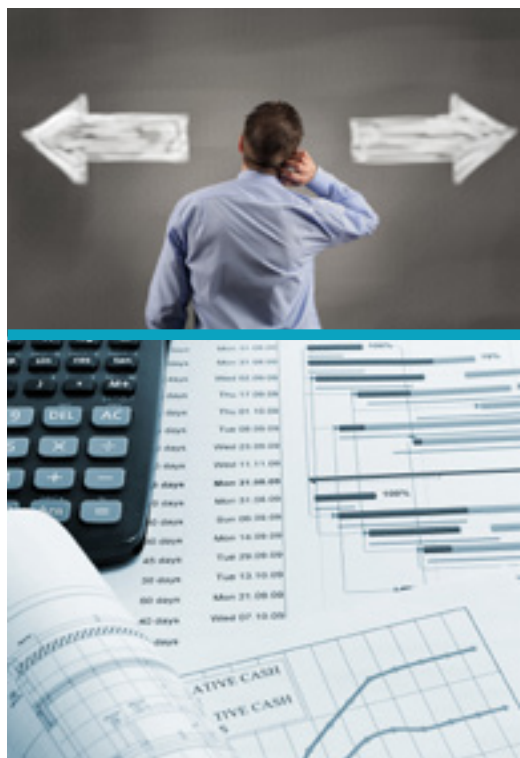
Всяко предложение за проект се оценява и анализира, преди да бъде удовлетворено искането за финансиране.

6. Сключване на договор и получаване на безвъзмездни средства

Ако Вашето предложение за проект бъде одобрено за финансиране, тогава следващият етап е да се подпише споразумение за отпускане на безвъзмездни средства.

7. Управление на проект

Съществуват различни мерки и действия, които следва да бъдат предприети, когато Ви бъдат отпуснати безвъзмездни средства. След като бъде сключено споразумение за отпускане на безвъзмездни средства, проектът трябва да бъде внимателно управляван до неговото завършване. Въпреки това Европейската комисия може да ви напътства през този процес с формуляри и крайни срокове, които да бъдат спазвани по време на проекта.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!Dh69RN>

Режими на управление на финансирането от ЕС

Съществуват три режима на управление на финансирането от ЕС:

1. Пряко управление

Европейската комисия управлява бюджета, когато проектите се изпълняват от нейните служби, в нейната централа, в делегациите на ЕС или чрез изпълнителни агенции на ЕС. Управлението включва отпускане на безвъзмездни средства, прехвърляне на средства, мониторинг на дейности, подбор на изпълнители и др. Списък с отворени покани за представяне на предложения, групирани по зона, е на разположение в интернет ⁽¹⁾.

2. Непряко управление

Програмите за финансиране са непряко управлявани, когато те се извършват от държави извън ЕС, международни организации, агенции за развитие и други органи. Възможностите за финансиране чрез непряко управление са публикувани от тези управляващи органи.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!Xb93hT> (EN)

3. Споделено управление

Европейската комисия делегира управлението на някои програми на страните от ЕС чрез споразумения за споделено управление. В сътрудничество с Европейската комисия всяка страна изготвя споразумение, в което определя как тези средства ще бъдат използвани през периода на финансиране, обикновено в рамките на многогодишната финансова рамка. Настоящата рамка обхваща периода от 2014 до 2020 г.

Държавите членки на ЕС възлагат управлението на финансирането от ЕС основно на управляващи органи като министерствата и други публични органи. Тези институции отговарят за организирането и публикуването на покани за представяне на предложения или на тръжни процедури.

На практика около 80 % от финансирането от ЕС се управлява чрез споделено управление.

3.

Видове финансиране

Съществуват различни видове възможности за финансиране, като например безвъзмездни помощи, кредити, гаранции, субсидии и награди.

1. Безвъзмездни средства

Безвъзмездните средства се предоставят за финансиране за проекти, които допринасят за политиките на ЕС. Безвъзмездни средства могат да бъдат отпуснати в различни области: от научни изследвания или образованието до хуманитарната помощ. Безвъзмездните средства се отпускат на публични и частни организации и по изключение на физически лица.

Безвъзмездните средства са форма на допълнително финансиране. Обикновено ЕС не финансира проекти на 100 %. С други думи, проектът ще се съфинансира от съответната организация бенефициер. Следователно, когато организациите бенефициери реализират проекти чрез безвъзмездни средства, те финансират частично своите проекти. Примери за проекти, финансирани от ЕС, са на разположение на уебсайта на ЕС **EU Results** ⁽¹⁾.

Безвъзмездните средства се отпускат чрез покани за представяне на предложения. Европейската комисия използва покани за представяне на предложения за рекламиране на възможностите за финансиране и за обяснение как да се кандидатства за тях. Друг начин за достъп до финансиране е чрез награди.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!Jr89wR> (EN)

2. Кредити, гаранции и собствен капитал

ЕС предоставя заеми, гаранции и собствен капитал като форми на помощ по отношение на политиките и програмите на ЕС ⁽¹⁾. Финансирането е посредством местни финансови институции ⁽²⁾. Тези институции (банки, гаранционни дружества и капиталови инвеститори) определят конкретните условия на финансирането: размера, продължителността, лихвения процент и таксите.

Например, ЕС предоставя заеми на бенефициери за инвестиции в научни изследвания и иновации. Или той предоставя гаранции на бенефициерите, така че те да могат да получават заеми по-лесно или при по-добри условия от банки и други кредитни институции ⁽³⁾. ЕС може също така да има финансово участие в проект с притежаването на части от него.

3. Субсидии

Субсидиите и другите видове финансиране се управляват пряко от националните правителства в ЕС, а не от Европейската комисия. Например, субсидиите за селското стопанство се отпускат за подпомагане на земеделските стопани.

4. Награди

Наградите са възнагражденията за победителите в конкурси по линия на „Хоризонт 2020“ ⁽⁴⁾. Те се наричат също така поощрителни награди или награди за стимулиране.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!yC69qc>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!Vc68rB>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!Vc68rB>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/!hm44Hr> (EN)

4.

Обществени поръчки

Обществените поръчки не са част от финансирането. Вместо това Европейската комисия купува услуги, изработки или стоки от обществеността за вътрешна употреба. Някои примери за обществени поръчки са: провеждане на проучвания, предоставяне на техническа помощ, обучение, организиране на конференции и консултиране. Доставчиците на обществени поръчки се избират посредством покани за участие в търг, публикувани от отделите, службите и агенциите на Комисията в Европа ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/lkp86Vk> (EN)

Кой може да кандидатства за финансиране?

Финансирането от ЕС е отворено за гражданите, организациите, предприятията, местните и регионалните органи и правителствата. Съществуват шест профила на потенциални бенефициери. Критериите за допустимост се прилагат за всяка програма за финансиране, а по-подробни критерии са описани на равнище отделна покана.

1. Малките и средните предприятия (МСП)

Малките и средните предприятия (МСП) могат да получават финансиране от ЕС ⁽¹⁾ под формата на безвъзмездни средства, на кредити, а в някои случаи и на гаранции. Те могат също така да участват в търгове за предоставяне на различни стоки и услуги.

(1) <http://europa.eu/!vj36my>

2. Организации с идеална цел или неправителствени организации

Организация с идеална цел или неправителствена организация (НПО) може да бъде допусната за финансиране от ЕС чрез различни програми, ако с дейността на НПО пряко се подпомагат редица политики на ЕС. Всяка държава предоставя подробна информация за финансирането и процедурите за кандидатстване на уебсайтовете на управляващите органи. Финансирането на НПО също се управлява от Комисията или от други органи на ЕС ⁽¹⁾.

3. Младите хора

Младите хора са сред тези, които отговарят на условията за финансиране по различни програми на ЕС за финансиране, включително „Еразъм +“ и Европейския социален фонд. Като цяло тези програми ⁽²⁾ са отворени за младите хора (на възраст 13—31 години), младежките организации и други заинтересовани страни, работещи в областта на младежта. Въпреки това, специфичните критерии за техния избор могат да бъдат намерени в отделните покани за финансиране.

С **Инициативата за младежка заетост** ⁽³⁾ се подпомагат младите хора, които не работят, не учат и не се обучават в определени региони на ЕС. Инициативата допълва други проекти, осъществявани на национално равнище, включително тези по линия на Европейския социален фонд (ЕСФ) ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!Xg94jf>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!kh99NY>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!Jx76qb>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/!nP36uT>

Управляващите органи ⁽¹⁾ във всяка държава членка на ЕС могат да предоставят повече информация за Инициативата за младежка заетост и за схемата „Гаранция за младежта“.

4. Изследователи

Научните изследвания и иновациите са много важни за дългосрочната Стратегия на Европейския съюз за **работни места, растеж и инвестиции**. Поради това съществуват специални програми и други източници на подпомагане, достъпни за изследователите в Европа и извън нея. Те ще могат да кандидатстват за редица различни възможности за финансиране от ЕС ⁽²⁾, по-специално чрез програмата „Хоризонт 2020“, най-голямата програма на ЕС за научни изследвания и иновации.

5. Земеделски производители

Финансирането се предоставя на земеделските производители чрез редица различни програми на ЕС, по-специално чрез Общата селскостопанска политика (ОСП) ⁽³⁾. На земеделските производители се отпускат преки плащания по определени схеми за подпомагане по линия на Европейския фонд за гарантиране на земеделието.

Освен това, финансиране може да бъде предоставено и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, както и от национални/регионални, а понякога и от частни източници.

Всяка държава членка на ЕС определя условията за подпомагане в отделните оперативни програми и отговаря за управлението на средствата на своята територия.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!DB77Rk>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!vj36my>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!vj36my>

6. Публични органи

Публичните органи могат да се възползват от много възможности за финансиране от ЕС ⁽¹⁾, като се започне от инвестициите за развитие на институционалните възможности и ефективност и се стигне до местните инфраструктурни проекти.

С политиката на сближаване ⁽²⁾ (или регионалната политика) се подпомага икономическото, социалното и териториалното сближаване в региони, които отговарят на условията за финансиране.

7. Други бенефициери

Съществуват възможности за финансиране от ЕС на бенефициери, различни от шестте посочени профили. Например, налице са възможности за финансиране в контекста на присъединяването към Европейския съюз и на икономическата криза ⁽³⁾. Други възможности включват финансова подкрепа за инициативите в областта на предоставяне на убежище, миграцията, интеграцията, изследванията в областта на сигурността, границите и политиката за наркотиците ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!vj36my>

⁽²⁾ <http://europa.eu/!JC84YY>

⁽³⁾ <http://europa.eu/!Ud43jW>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/!Td68VW> (EN)

Правила и принципи

С правилата и принципите ⁽¹⁾ се гарантира, че всеки има еднакъв достъп до финансиране от ЕС. Инструменти за прозрачността и отчетността се прилагат за проверка на правилното изразходване на средствата на ЕС.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/!xQ79yB>

Прозрачни процедури за всички

Принципите на прозрачност и равно третиране се прилагат спрямо всички кандидати, както са определени във **Финансовия регламент на ЕС и Правилата за прилагането му** ⁽¹⁾. Това е така, независимо дали те кандидатстват за безвъзмездни средства, управлявани от Европейската комисия или от управляващ орган, или участват в тръжна процедура.

Прозрачните процедури означават също равен достъп до информация. Покани за представяне на предложения се публикуват на уебсайта на Европейската комисия. Същият принцип важи и за фондовете на ЕС, управлявани на национално или регионално равнище.

Поканите за участие в търгове на Комисията се публикуват на уебсайтовете ⁽²⁾ на нейните различни генерални дирекции. Те също така се публикуват в приложението към *Официален вестник на Европейския съюз* и в неговия онлайн формат — базата данни TED ⁽³⁾.

Информацията за бенефициерите на финансиране от ЕС по линия на прякото управление е обществено достъпна. Имената на бенефициерите и сумите, които те получават, се публикуват на уебсайта на Системата за финансова прозрачност.

За финансирането, управлявано от държавите от ЕС, публикуването на имената на организациите бенефициери също е задължително. Това се отнася до финансирането, предоставяно в рамките на Общата селскостопанска политика, политиката в областта на морското дело и рибарството и структурните и инвестиционните фондове. Държавите членки на ЕС публикуват тази информация на своите национални уебсайтове ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ <http://europa.eu/lbM69BQ> (EN, FR, DE)

⁽²⁾ <http://europa.eu/IR49mB>

⁽³⁾ <http://europa.eu/IRn77uk>

⁽⁴⁾ <http://europa.eu/ItQ37WQ>

Други източници на информация за ЕС

В ИНТЕРНЕТ

Информация за Европейския съюз на всички официални езици можете да намерите в портала „Europa“:

www.europa.eu

ПОСЕТЕТЕ НИ

Из цяла Европа има стотици информационни центрове на ЕС. Адресът на най-близкия до вас център можете да намерите на:

www.europedirect.europa.eu

ПО ТЕЛЕФОН ИЛИ ЕЛЕКТРОННА ПОЩА

Europe Direct е службата, която дава отговор на вашите въпроси за Европейския съюз. Можете да се свържете със службата на безплатния телефон: **00 800 6 7 8 9 10 11** (някои мобилни оператори не разрешават достъп до номера, започващи с 00800, или могат да таксуват тези обаждания) или на платения телефон + **32 22999696** за обаждания извън ЕС, или по електронна поща чрез www.europedirect.europa.eu

ПРОЧЕТЕТЕ ЗА ЕВРОПА

Публикациите за ЕС са достъпни на уебсайта EU Bookshop само с едно щракване на мишката: www.bookshop.europa.eu

Информация за финансирането от ЕС и за обществените поръчки:
ec.europa.eu/info/funding-tenders_bg

Резултати, постигнати от ЕС, и примери за проекти, финансирани от ЕС:
ec.europa.eu/budget/euprojects

Уебсайт за бюджета на ЕС:
ec.europa.eu/budget

За контакти:
BUDG-budget-inbox@ec.europa.eu

@EU_Budget #EUBudget #EUBudget4results

EU Budget

■ Служба за публикации

ISBN 978-92-79-64206-7